

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

ОТ ДЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ - МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ОТНОСНО: състоянието на водите, зарегулирани в комплексните и значими язовири към 31 март 2009 година

Министърът на околната среда и водите съгласно изискванията на Закона за водите определя реда и начина за използване на водите на комплексните и значими язовири, определени с приложение №1 към чл.13 т.1. В Министерство на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в язовирите на базата на ежедневната информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях.

Съгласно приложение №1 към чл.13 т.1 от Закона за водите комплексните и значими язовири са 52 броя със сума на общите им обеми 6 603,49 млн. м³, която представлява 85,13 % от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири. За 41 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 357,2 млн.м³ се изготвя годишен график за определяне на стратегията при използването на водите им през годината. За 48 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 561,18 млн. м³ се изготвят месечни графици, с които на основата на актуализирана информация се определят водни обеми за ползване от различните водопотребители. В месечните графици допълнително се включва язовир "Бели Искър", който е извън списъка по приложение №1 към чл.13 т.1 към Закона за водите, но е част от водостопанска система "Искър" и осигурява водоснабдяването на част от столицата.

В годишният график не са включени по различни съображения язовирите "Беглика", "Тошков Чарк", "Еница", "Калин", "Карагьол", "Кричим", "Розов кладенец", "Чаира" и "Мандра". Язовирите "Беглика" и "Тошков Чарк", тъй като не могат да се разглеждат косвено в обема на яз."Голям Беглик", а са част от водостопанската система му система. Язовир "Еница", който се пълни чрез две помпени станции от р.Искър при с.Чомаковци и с.Лепица при необходимост. През напоителния сезон се подава вода без да се пълни, като през останалия период е празен. Язовирите "Калин" и "Карагьол" - изпълняват ролята на сезонни изравнители за осигуряване на питейното водоснабдяване на гр.Дупница и прилежащите селища и в началото на пълноводието са с минимални обеми. Язовир "Кричим" изпълнява ролята на долен изравнител на ВЕЦ – ПАВЕЦ "Орфей" и поради малкия му обем режимът му зависи изключително от режима на язовир "Въча". Язовирите "Кокаляне" и "Панчарево" - участват с обемите си и собствения приток в баланса на водостопанска система "Искър" и не могат да бъдат разглеждани самостоятелно. Язовир "Розов кладенец", тъй като служи като охладително езеро на ТЕЦ "Марица Изток 3" и баланс на водите му не се прави. Язовир "Чаира" работи съвместно с яз. "Белмекен" като допълнителен обем и служи за аварийен резерв на електроенергийната система. Язовир "Мандра" е включен в списъка по приложение №1 към чл.13 т.1 към Закона за водите с ДВ брой 36 от 04.04.2008 г. и още няма необходимата информация. В месечните графици се включват язовирите "Кокаляне", "Панчарево" като част от водостопанска система "Искър", "Калин", "Карагьол", "Мандра", язовир "Чаира" се включва в баланса на язовир яз. "Белмекен".

Обобщени данни за състоянието на водите на 43 броя комплексни и значими язовири се съдържат в приложение №1 към Информацията. Сумата от наличните в тях зафирени обеми към 31 март 2009 година е 4 864,9 млн.м³ и представлява 76,42 на сто от сумата на общите им обеми. На същата дата през 2008 година този процент е 73,14.

Към 31 март 2009 година в сравнение със същата дата на 2008 година в язовирите "Огняново", "Кула", "Съединение", "Бели Лом", "Ахелой", "Малко Шарково", "Асеновец", "Боровица", "Ивайловград", "Студена" и "Пчелина" обемите са приблизително същите, в язовирите "Огоста", "Среченска бара", "Г.Дъбник", "Сопот", "Тича", "Порой", "Ясна поляна", "Копринка", "Белмекен-Чаира", "Домлян", "Пясъчник",

“Батак”, “Тракиец” и “Дяково” наличния обем е по-малък, а в язовирите “Искър”, “Рабиша”, “Ал. Стамболийски”, “Хр. Смирненски”, “Йовковци”, “Ястребино”, “Георги Трайков”, “Камчия”, “Жребчево”, “Тополница”, “Голям Беглик” и “Широка поляна”, “Доспат”, “Кърджали” и “Студен кладенец” наличният завирен обем е в различна степен по-голям.

В сравнение с 28 февруари 2009 година завиреният обем в по-голямата част от язовирите е в различна степен по-голям, в язовирите “Огняново”, “Рабиша”, “Съединение”, “Бели Лом”, “Порой”, “Ахелой”, “Малко Шарково”, “Боровица”, “Пчелина”, “Дяково” и “Мандра” завирения обем се е запазил почти същия, а само в язовирите “Белмекен-Чаира” и “Ивайловград” наличният завирен обем е по-малък.

За периода 01.03.2009 - 31.03.2009 г. наличният завирен обем в язовирите се е увеличил с 441,5 млн.м³.

През месец март притокът към яз. “Искър” е в размер на 28,145 млн.м³. Наличният му обем на 31 март е 490,241 млн.м³. На същата дата през 2008 година е бил 442,181 млн.м³, а през 2007 година е бил 489,198 млн.м³. За питейно водоснабдяване на столицата са подадени 14,631 млн.м³ вода, от които чрез малката турбина на ВЕЦ “Пасарел” (към пречиствателна станция за питейни води “Панчарево”) 5,422 млн.м³ и по водопровод “Искър” (към пречиствателна станция за питейни води “Бистрица”) – 9,209 млн. м³ вода, като разрешеният общ лимит за месец март съгласно утвърдения график е 13,080 млн. м³ вода.

През месец март 2009 година притокът на вода в яз. “Панчарево” е 12,475 млн.м³ и е формиран от собствения водосбор, валежи и водите преработени от ВЕЦ “Кокаляне”. Общият разход на вода е 11,817 млн.м³, от които за промишлено водоснабдяване на “Кремиковци”-АД и на столичната промишленост са ползвани 2,227 млн.м³. През преливника са прелели 9,158 млн.м³, а през основния изпускател и дренажите – 0,412 млн.м³ вода. Наличният обем в язовира на 31 март 2009 година е 4,942 млн.м³.

На 31 март обемът на язовир “Бели Искър” е 4,198 млн.м³. За питейно – битово водоснабдяване и производство на електроенергия по водопровод “Рила-София” през месеца са разрешени общо 4,360 млн.м³. Общият разход на вода е 4,896 млн.м³.

През месец март са преливали язовирите “Йовковци” и “Боровица”.

През месец март не са правени изменения на утвърденият график за използване на водите на комплексните и значими язовири по искане на водоползватели.

От комплексните и значими язовири по Приложение № 1 към чл. 13 от Закона за водите язовирите с питейно-битово предназначение са “Искър”, “Среченска бара”, “Христо Смирненски”, “Йовковци”, “Тича”, “Камчия”, “Ясна поляна”, “Асеновец”, “Боровица”, “Студена” и “Дяково”, като допълнително се следи и яз. “Бели Искър”, който осигурява водоснабдяването на част от столицата.

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение към 31 март 2009 г. е 1 194,7 млн. м³, което е 79,7 % от общия им обем. Степента им на напълване е както следва: яз. “Искър” – 74,8 %, яз. “Бели Искър” - 27,4 %, яз. “Среченска бара” – 83,9 %, яз. “Христо Смирненски” – 94,2 %, яз. “Йовковци” – 100,7 %, “Тича” – 76,7%, яз. “Камчия” – 94,1 %, яз. “Ясна поляна” – 78,9 %, яз. “Асеновец” – 74,8 %, яз. “Боровица” – 100,0%, яз. “Студена” – 73,8 % и “Дяково” – 48,9 %.

Процентът на запълване на обема на язовирите с основно предназначение питейно-битово водоснабдяване през месец март е по-висок с 8,3 % спрямо обема им в края на месец февруари 2009 г.

От посочените цифри може да се направи извод, че наличните зарегулирани обеми към 31 март 2009 г. в язовирите с приоритетно предназначение питейно-битово водоснабдяване са достатъчни да задоволят нуждите на водоползвателите през следващите месеци.

Оценка на снежните запаси към 26.03.2009 г. за районите, в които се правят замервания:

- За района на каскада "Белмекен-Сестримо" – снежна покривка от 0 до 80 см на яз."Станкови бараки" и от 96 до 220 см на яз."Белмекен" и съответно снежни запаси от 124,8 млн.м³ срещу 63,2 млн.м³ спрямо миналата година;
- За района на "Баташки водносиллов път" – снежна покривка 0-68 см на яз. "Батак" и 40-71 см на яз."Голям Беглик" и снежни запаси от 90,1 млн.м³ срещу 0,2 млн.м³ за миналата година;
- За района на каскада "Доспат-Въча" – снежна покривка 0-64 см на яз."Въча" и 6-25 см на яз."Доспат" и снежни запаси 48,4 млн.м³ срещу 0,0 млн.м³ за същия период на миналата година;
- За района на каскада "Арда" - снежна покривка от 0 - 123 см на яз."Кърджали" и снежните запаси са 101,4 млн.м³ срещу 1,5 млн.м³ за миналата година.
- За района на язовир "Искър" - снежна покривка от 0 - 200 см и снежните запаси са 205,3 млн.м³ срещу 61,6 млн.м³ за миналата година.

Наблюдава се неравномерност на снежната покривка, което прави оценката на снежните запаси твърде приблизителна. Горните данни могат да служат за ориентир какъв приток би могъл да се получи в по-ниските части от водосборите при повишение на температурите.

Снежният запас през март 2009 г. сравнен със снежния запас през март 2008 г. е около 4,5 пъти по-висок.

През следващите месеци ще продължи контролиране на наличните обеми в язовирите и при необходимост, ще се предприемат своевременно мерки за осигуряване на нормално преминаване на пролетното пълноводие.

Към момента няма критично ниски нива на комплексни и значими язовири в страната. Наличните зарегулирани обеми в края на месец март в язовирите с приоритетно предназначение за питейно-битово водоснабдяване и производство на електроенергия са достатъчни да задоволят нуждите на водоползвателите.

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. **Приложение №1** - Таблица с обобщени данни за състоянието на водите, зарегулирани в язовирите към 31 март 2009 година.
2. **Приложение №2** - Сравнителна таблица за наличните обеми в комплексните и значими язовири за питейно-битово водоснабдяване през март в периода от 2009 до 2001 година.

ДЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ

МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ